

paa Heden. Dette sidste er en ganske fortrinlig Foranstaltning, og man skylder Inspektøren for Horsens Tugthus, Fængselsinspektør Goos, virkelig Tak, fordi han har brudt Vej. Der er utvivlsomt Initiativ og Energi i denne Mand, og han har ogsaa virkelig Medfølelse med de ulykkelige, der komme indenfor Anstaltens Mure. Men det synes alligevel ikke, som om han har haft Magt til at bryde Vej saaledes, at der bliver Mening i Systemet. Herregud, det er jo kun ganske faa Mennesker, som nu komme ind under denne Begunstigelse, og Antallet af dem, der komme ud paa Heden, er ikke øget med mere end 2—4 Mand, det burde være langt flere. Muligvis har Fængselsinspektøren hos tidligere Justitsministre mødt Modstand derimod, det ved jeg ikke, og det er vanskeligt for mig at faa at vide; thi det fremgaar af Fængselskommissionens Betænkning, at Fængselsinspektøren adskillige Gange har indsendt Skrivelser derom, den ene efter den anden. Skrivelse har han indsendt til Justitsminister Alberti, men han har aldrig faaet noget Svar derpaa. Ikke Spor af Svar har han faaet, Alberti har ikke værdiget ham Spor af Svar; ikke vist ham det mindste Hensyn. Fængselsinspektørens Skrivelser ere formodentlig gaaede i Papirkurven eller magasinerede op mellem en hel Mængde andre Papirer; det ved man ikke noget om. Og naar de Herrer ikke vide mere, hvor skulde saa jeg, som staaar ganske udenfor Fængselsinspektionen, kunne danne mig nogen Mening om, hvorledes de Herrer ønsker i saa Henseende ere blevne besvarede?

Jeg kan ikke sige, at jeg ved, men jeg tror at vide, at den nuværende højtærede Justitsminister for sit Vedkommende nærer en endog virkelig brændende Tro til og Kærlighed til at faa løst Spørgsmaalet om Fuldbyrkelse af Straf overfor de samfundsfarlige Mennesker paa en ganske anden Maade end den, der nu finder Sted. Og derfor forstaar jeg ikke ganske, at vi have faaet et Forslag som det, der nu her foreligger, fra den højtærede Justitsminister. Jeg vilde i hvert Fald have sat Pris paa, om Justitsministeren enten vilde have holdt Forslaget tilbage eller var kommen med et Forslag, der antydede helt andre Maader at gaa i Vej med Hensyn til Beskyttelse af Samfundet. Jeg maa maaske have Lov til at lade nogle Billeder cirkulere blandt de ærede Medlemmer; det er nogle Billeder fra Strafanstalten Witzhüll i Svejts. Det er en Strafanstalt, der betaler sig; den giver endogsaa Overskud; og den er

anlagt paa Princippet Udearbejde. Her se De Hesteflokkene, og for Agrarerne vil det være af særlig Interesse at se, hvilke brillante Køer disse Folk opdrætte ude paa Markerne. Hvis De ville lægge Mærke til et af Billederne, ville De f. Eks. se, at Pavillonsystemet er knyttet til denne Anstalt. Der bor i en saadan Pavillon gennemgaaende 20 Fanger. De bo under Forhold, som svare til dem, under hvilke almindelige Gaardmandsfolk bo herhjemme; de ere naturligvis under Opsyn indenfor selve Anstalten, hvor de bo, og der er regelmæssig Arbejdstid o. s. v.; men Princippet i Opdragelsesmetoden og Straffesystemet er det, at man disciplinerer disse Mennesker ved at vise dem Tillid; og det har vist sig, at man derved har vundet deres Tillid. Da Svejts og Danmark ere to Lande, der have meget tilfælles i Erhverv og ogsaa have Lighedspunkter i Befolkningernes Natur, tror jeg ikke, det vilde være saa galt at overveje, om vi ikke skulde ind paa det samme, som i Svejts er gennemført med saa glimrende Resultater, nemlig at beskæftige de saakaldte Forbrydere — naturligvis ikke de allerfarligste, men den store Mængde af Vanebrydere og Lejlighedsforbrydere — med Udearbejde, saaledes at de efter endt Straffetid kunde vende tilbage til Samfundet sundere og stærkere og mere energiske, end da de begyndte deres Straffetid.

Desværre frembyder det Straffesystem, vi have herhjemme, de modsatte Resultater. Man taler nok om Vridsløselille som en Forbedringsanstalt; men det er jo ikke saaledes. Selv om Inspektionen gør sig Umage for at optræde saa human som muligt, kan man ikke med Cellesystemet forbedre og styrke de Personer, der befinde sig indenfor Fængselsmurene. De gaa ud i Livet efter 8—18 Maaneders eller 3—4 Aars Forbedringshusarbejde; i Regelen mere slappe i Karakter og Villie og mere evneløse og tillige mindre sunde og stærke, end da de kom ind. Det er ligefrem til at se paa disse Mennesker, naar de komme ud, at de have været et saadant Sted. Og det er ofte vanskeligt for dem at faa Beskæftigelse; fordi hele deres Udseende viser hen paa, at de i længere Tid, Maaneder eller Aar, maa have siddet indenfor Fængselsmurene. Jeg ved f. Eks., at Fængselshjælpen har haft overordentlig vanskeligt ved at faa saadanne Folk anbragt ude paa Landet, fordi de paagældende Personer, naar de kom ud i deres Pladser, vare Genstand for Drillerier eller Haan. Selv om der ikke fra Arbejdsgivernes Side var